

СКЛАД СКУЛПТУРЕ И ИЗЛОЖБЕНЕ АВОРАНЕ

● Дела Ивана Мештровића у Дому културе у Опову

Дом културе, односно галерије „Јован Поповић“ у банатском селу Опову, већ шест година уз помоћ Народног музеја из Београда приређује ликовне претпредбе. Међу њима су биле изложбе које су, иако ужег банатског или војвођанског карактера, имале иза себе прави истраживачки напор и тако посталаје резултат одређеног научног значаја.

Са оваквом напоменом избегни ће се погрешан закључак да је тек изложбом дела Ивана Мештровића оновачка галерија начинила први велики корак. Али, сасвим си турно, замисао да се први пут у Србији прикаже у оквиру једне изложбе скулпторско дело једног од највећих вајара југословенског подручја првих деценија XX века, представља одлукку која говори о нагомиланом организационом искуству и научној зрелости оних који остварују сарадњу Народног музеја и галерије у Опову.

Приређивачи изложбе врло су јасно истакли да је циљ изложбе био да дела Ивана Мештровића изађу из „сенки музејских депоа“ и да стекну нове поштоваоце. Важно је напоменути и да су на изложбу донети раги Мештровићеви раздovi који су били тек пролог каснијим бурама неслагањима и полемикама о његовим скулптурама и поводом њих.

У таквом концепту наглашено место на изложби добијају скулптуре које су део неоствареног пројекта Видовданског храма (Удовица са дететом, Мала удовица, Милош Обилић, Краљевић Марко и друге). На изложби је и гипсани одлив калемегданског Победника који је једини претекао од уништење у Првом светском рату целине коју је Мештровић припремио у славу победе српског оружја у балканском рату. Међу портретима бистама нашли су се и Јован Дучић, Његош, Никола Пашић, Леди X, уметнички отац и друге.

Иван Мештровић: „Мој отац“

У музеолошкој поставци изложбе централно место је добила мермерна фигура уметничке мајке. Постављена испред чеоног зида галерије из белине њеног мермера зрачи топлица уметникове инспирације и снага моделовања; у осовини галеријске сале, посматрана са улазних врата кроз лучни отвор бетонског посача, скулптура Мајке прераста у симбол култа живота.

У ствари, из овог доживљаја фигуре Мајке намеће се закључак о подударању, о стапању архитектуре галеријске зграде и Мештровићевих скулптура у једну стилску целину. Сакрални дух читавог једног дела великог Мештровићевог опуса овде се спојио са истоветним реминисценцијама у архитектури зграде галерије, довршене прошле јесени, још ближе, сецесијски немир волумена Мештровићевог вајарства у Опову се нашао огрнут плаштом сецесијски обликованог простора. Тако је задње двојице архитеката добило нову димензију вредности а Мештровићеве скулптуре иззанајдан простор за сагледавање њихових особености.